I

(Legislatívne akty)

NARIADENIA

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2021/1767

zo 6. októbra 2021,

ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1367/2006 o uplatňovaní ustanovení Aarhuského dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia na inštitúcie a orgány Spoločenstva

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ([1]),

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ([2]),

keďže:

(1) Únia a jej členské štáty sú zmluvnými stranami Dohovoru Európskej hospodárskej komisie Organizácie Spojených národov (EHK OSN) o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia (ďalej len „Aarhuský dohovor“) ([3]), pričom každej zmluvnej strane prislúchajú jej vlastné, ako aj spoločné povinnosti a záväzky vyplývajúce z uvedeného dohovoru.

(2) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1367/2006 ([4]) bolo prijaté s cieľom prispieť k plneniu záväzkov vyplývajúcich z Aarhuského dohovoru, a to stanovením pravidiel jeho uplatňovania na inštitúcie a orgány Únie.

(3) Vo svojom oznámení z 11. decembra 2019 o európskej zelenej dohode sa Komisia zaviazala zvážiť revíziu nariadenia (ES) č. 1367/2006 s cieľom zlepšiť prístup občanov a environmentálnych mimovládnych organizácií, ktorí majú konkrétne obavy o zlučiteľnosť správnych aktov, ktoré majú účinky na životné prostredie, s právom životného prostredia, k správnemu a súdnemu preskúmaniu na úrovni Únie. Komisia sa taktiež zaviazala podniknúť kroky na zlepšenie prístupu občanov a mimovládnych organizácií k spravodlivosti na vnútroštátnych súdoch vo všetkých členských štátoch. Na uvedený účel vydala oznámenie zo 14. októbra 2020 s názvom „Zlepšovanie

([1]) Ú. v. EÚ C 123, 9.4.2021, s. 66.
([2]) Pozícia Európskeho parlamentu z 5. októbra 2021 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady zo 6. októbra 2021.
([3]) Rozhodnutie Rady 2005/370/ES zo 17. februára 2005 o uzavretí v mene Európskeho spoločenstva Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia (Ú. v. EÚ L 124, 17.5.2005, s. 1).
([4]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1367/2006 zo 6. septembra 2006 o uplatňovaní ustanovení Aarhuského dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia na inštitúcie a orgány Spoločenstva (Ú. v. EÚ L 264, 25.9.2006, s. 13).

prístupu k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia v EÚ a jej členských štátoch“, v ktorom potvrdzuje, že „prístup k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia prostredníctvom Súdneho dvora EÚ (ďalej len „SDEÚ“) a vnútroštátnych súdov ako súdov Únie predstavuje dôležité podporné opatrenie prispievajúce k dosiahnutiu transformácie podľa európskej zelenej dohody a spôsob, ako posilniť úlohu strážcu, ktorú občianska spoločnosť môže v demokratickom priestore zohrávať“.

(4) Bez toho, aby bola dotknutá výsada Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) na rozdelenie trov konania, podľa nariadenia (ES) č. 1367/2006 nesmú byť súdne konania podľa článku 9 ods. 4 Aarhuského dohovoru neúmerne drahé. Inštitúcie a orgány Únie sa budú preto usilovať, aby im v takýchto konaniach vznikali iba primerané trovy a žiadať iba o náhradu takýchto trov.

(5) S prihliadnutím na ustanovenia článku 9 ods. 3 a 4 Aarhuského dohovoru a na zistenia a odporúčania Výboru pre súlad s Aarhuským dohovorom vo veci ACCC/C/2008/32 by sa právo Únie malo zosúladiť s ustanoveniami Aarhuského dohovoru o prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia, a to spôsobom zlučiteľným so základnými zásadami práva Únie a jej systémom súdneho preskúmania.

(6) Rada si rozhodnutím (EÚ) 2018/881 ([5]) vyžiadala vypracovanie štúdie o možnostiach Únie preskúmať zistenia Výboru pre súlad s Aarhuským dohovorom vo veci ACCC/C/2008/32, po ktorej by v prípade potreby nasledoval návrh na zmenu nariadenia (ES) č. 1367/2006. Európsky parlament navyše vo svojich uzneseniach z 15. novembra 2017 o Akčnom pláne pre ľudí, prírodu a hospodárstvo ([6]), z 16. novembra 2017 o preskúmaní vykonávania právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia ([7]) a z 15. januára 2020 o európskom ekologickom dohovore ([8]) požiadal o zmenu nariadenia (ES) č. 1367/2006.

(7) V článku 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru sa stanovuje, že každá zmluvná strana v rámci svojho vnútroštátneho práva zabezpečí, aby príslušníci verejnosti, ak spĺňajú kritériá stanovené v jej vnútroštátnom práve, mali prístup k súdnym alebo iným postupom preskúmania s cieľom napadnúť vecnú a procesnú zákonnosť akéhokoľvek rozhodnutia, aktu alebo nečinnosti, ktoré sú v rozpore s ustanoveniami jej vnútroštátneho práva týkajúcimi sa životného prostredia. Postupom správneho preskúmania uvedeným v nariadení (ES) č. 1367/2006 sa dopĺňa všeobecný systém súdneho preskúmania Únie, ktorý verejnosti umožňuje preskúmanie správnych aktov priamymi súdnymi podnetmi na úrovni Únie, konkrétne podľa článku 263 štvrtého odseku Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), a v súlade s článkom 267 ZFEÚ prostredníctvom vnútroštátnych súdov. Zásadnými prvkami uvedeného systému sú právo a povinnosť vnútroštátnych súdov podať Súdnemu dvoru návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ. Podľa článku 267 ZFEÚ, ako ho vykladá Súdny dvor, tvoria vnútroštátne súdy členských štátov neoddeliteľnú súčasť systému súdnej ochrany Únie v úlohe všeobecných súdov právneho poriadku Únie ([9]).

(8) Obmedzenie vnútorného preskúmania stanovené v nariadení (ES) č. 1367/2006 na správne akty individuálneho určenia je hlavným dôvodom neprípustnosti žiadostí o vnútorné preskúmanie podaných environmentálnymi mimovládnymi organizáciami podľa článku 10 uvedeného nariadenia, a to aj v prípade správnych aktov širšieho určenia. Preto je potrebné rozsah postupu vnútorného preskúmania stanoveného v uvedenom nariadení rozšíriť tak, aby zahŕňal aj nelegislatívne akty všeobecného určenia.

([5]) Rozhodnutie Rady (EÚ) 2018/881 z 18. júna 2018, ktorým sa Komisia žiada, aby predložila štúdiu o možnostiach Únie preskúmať zistenia Výboru pre súlad s Aarhuským dohovorom vo veci ACCC/C/2008/32, a ak sa to s ohľadom na výsledky štúdie ukáže vhodné, návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1367/2006 (Ú. v. EÚ L 155, 19.6.2018, s. 6).

([6]) Ú. v. EÚ C 356, 4.10.2018, s. 38.

([7]) Ú. v. EÚ C 356, 4.10.2018, s. 84.

([8]) Ú. v. EÚ C 270, 7.7.2021, s. 2.

([9]) Stanovisko Súdneho dvora z 8. marca 2011, Vytvorenie jednotného systému na riešenie patentových sporov, 1/09, ECLI:EU:C:2011:123, bod 80.

(9) Do rozsahu pôsobnosti nariadenia (ES) č. 1367/2006 patria akty prijaté podľa práva životného prostredia. Článok 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru sa naopak vzťahuje na podnety voči aktom alebo nečinnosti, ktoré sú „v rozpore“ s právom životného prostredia. Preto je potrebné objasniť, že vnútorné preskúmanie by sa malo vykonávať s cieľom overiť, či je správny akt v rozpore s právom životného prostredia.

(10) Pri posudzovaní toho, či správny akt obsahuje ustanovenia, ktoré by vzhľadom na svoje účinky mohli byť v rozpore s právom životného prostredia, je potrebné zvážiť, či by takéto ustanovenia mohli mať negatívny vplyv na dosiahnutie cieľov politiky Únie v oblasti životného prostredia stanovených v článku 191 ZFEÚ. V uvedenom prípade by sa postup vnútorného preskúmania mal vzťahovať aj na akty, ktoré boli prijaté pri vykonávaní iných politík, než je politika Únie v oblasti životného prostredia.

(11) Podľa výkladu článku 263 ZFEÚ Súdnym dvorom sa má za to, že akt má vonkajšie účinky, a teda môže byť predmetom žiadosti o preskúmanie, ak má mať právne účinky voči tretím stranám. Prípravné akty, odporúčania, stanoviská a iné nezáväzné akty, ktoré nemajú právne účinky voči tretím stranám a o ktorých sa preto nemožno domnievať, že majú vonkajšie účinky, by teda v súlade s judikatúrou Súdneho dvora nemali byť považované za správne akty podľa nariadenia (ES) č. 1367/2006 ([10]).

(12) S cieľom zabezpečiť právnu konzistentnosť sa akt považuje za akt s právnymi účinkami a podľa výkladu Súdneho dvora ([11]) môže teda byť predmetom žiadosti o preskúmanie v súlade s článkom 263 ZFEÚ. Ak sa má za to, že akt má právne účinky, znamená to, že tento akt môže byť predmetom žiadosti o preskúmanie bez ohľadu na jeho formu, pretože o jeho povahe sa usudzuje z hľadiska jeho účinkov, cieľa a obsahu ([12]).

(13) S cieľom poskytnúť dostatok času na postup náležitého preskúmania je vhodné predĺžiť lehoty stanovené v nariadení (ES) č. 1367/2006 na podanie žiadosti o správne preskúmanie, ako aj lehoty pre inštitúcie a orgány Únie na poskytnutie odpovede na takéto žiadosti.

(14) V súlade s judikatúrou Súdneho dvora ([13]) sa od mimovládnych environmentálnych organizácií alebo ďalších príslušníkov verejnosti, ktorí žiadajú o vnútorné preskúmanie správneho aktu, vyžaduje, aby pri odôvodňovaní svojej žiadosti o preskúmanie predložili zásadné skutkové okolnosti alebo právne tvrdenia, ktoré môžu vyvolať dôvodné, teda podstatné pochybnosti.

(15) Do pôsobnosti postupov preskúmania podľa nariadenia (ES) č. 1367/2006 by mala spadať tak vecná, ako aj procesná zákonnosť napadnutého aktu. V súlade s judikatúrou Súdneho dvora sa postupy podľa článku 263 štvrtého odseku ZFEÚ a článku 12 nariadenia (ES) č. 1367/2006 nemôžu zakladať na dôvodoch alebo dôkazoch, ktoré nie sú uvedené v žiadosti o preskúmanie, pretože inak by bol účel požiadavky uvedený v článku 10 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1367/2006 týkajúci sa odôvodnenia žiadosti o preskúmanie zbytočný a predmet postupu začatého na základe žiadosti by sa zmenil ([14]).

(16) Akty prijaté verejnými orgánmi členských štátov vrátane vnútroštátnych vykonávacích opatrení prijatých na úrovni členských štátov, ktoré sa vyžadujú na základe nelegislatívneho aktu prijatého podľa práva Únie, nepatria do rozsahu pôsobnosti nariadenia (ES) č. 1367/2006 v súlade so zmluvami a so zásadou nezávislosti vnútroštátnych súdov.

([10]) Rozsudok Súdneho dvora z 3. októbra 2013, *Inuit Tapiriit Kanatami a ďalší/Parlament a Rada*, C-583/11 P, ECLI:EU:C:2013:625, bod 56.

([11]) Pozri rozsudok vo veci C-583/11 P, bod 56.

([12]) Rozsudky Súdneho dvora z 10. decembra 1957, *Usines à tubes de la Sarre/Vysoký úrad*, 1/57 a 14/57, ECLI:EU:C:1957:13, s. 114; z 31. marca 1971, *Komisia/Rada*, 22/70, ECLI:EU:C:1971:32, bod 42; zo 16. júna 1993, *Francúzsko/Komisia*, C-325/91, ECLI:EU:C:1993:245, bod 9; z 20. marca 1997, *Francúzsko/Komisia*, C-57/95, ECLI:EU:C:1997:164, bod 22; a z 13. októbra 2011, *Deutsche Post a Nemecko/Komisia*, C-463/10 P a C-475/10 P, ECLI:EU:C:2011:656, bod 36.

([13]) Rozsudok Súdneho dvora z 12. septembra 2019, *TestBioTech/Komisia*, C-82/17 P, ECLI:EU:C:2019:719, bod 69.

([14]) Pozri rozsudok vo veci C-82/17 P, bod 39.

(17) Environmentálne mimovládne organizácie a ďalší príslušníci verejnosti by mali mať právo požiadať inštitúcie a orgány Únie o vnútorné preskúmanie správnych aktov a nečinnosti v súlade s podmienkami stanovenými v nariadení (ES) č. 1367/2006 zmenenom týmto nariadením.

(18) Pri preukazovaní porušenia svojich práv by príslušníci verejnosti mali preukázať, že ich práva boli porušené. Sem môže patriť neodôvodnené obmedzenie alebo prekážka výkonu takýchto práv.

(19) Príslušníci verejnosti nie sú povinní preukázať, že sú priamo a individuálne dotknutí v zmysle článku 263 štvrtého odseku ZFEÚ, ako ho vykladá Súdny dvor ([15]). Aby sa však zamedzilo neobmedzenému právu príslušníkov verejnosti žiadať o vnútorné preskúmanie (*actio popularis*), ktoré sa podľa Aarhuského dohovoru nevyžaduje, mali by preukázať, že v porovnaní so širokou verejnosťou sú priamo dotknutí, napríklad v prípade bezprostrednej hrozby pre ich vlastné zdravie a bezpečnosť alebo poškodenia práva, na ktoré majú nárok podľa právnych predpisov Únie, vyplývajúcich z údajného porušenia práva životného prostredia v súlade s judikatúrou Súdneho dvora ([16]).

(20) Pri preukazovaní dostatočného verejného záujmu by príslušníci verejnosti mali kolektívne preukázať existenciu verejného záujmu na zachovaní, ochrane a zlepšení kvality životného prostredia, ochrane ľudského zdravia, rozvážneho a racionálneho využívania prírodných zdrojov alebo v boji proti zmene klímy, ako aj toho, že ich žiadosť o preskúmanie má podporu dostatočného počtu fyzických alebo právnických osôb v celej Únii zhromaždením ich podpisov, či už fyzicky alebo digitálne.

(21) S cieľom zabezpečiť účinné postupy vnútorného preskúmania, a najmä to, aby žiadosti o preskúmanie spĺňali prípadné kritériá stanovené v nariadení (ES) č. 1367/2006, a predložiť zásadné skutkové okolnosti alebo právne tvrdenia, ktoré môžu vyvolať dôvodné, teda podstatné pochybnosti, čo sa týka posúdenia inštitúcie alebo orgánu Únie ([17]), by príslušníci verejnosti mali byť zastúpení buď environmentálnou mimovládnou organizáciou, ktorá spĺňa kritériá stanovené v nariadení (ES) č. 1367/2006 zmenenom týmto nariadením, alebo právnikom s oprávnením vykonávať činnosť na súde členského štátu.

(22) Ak inštitúcia alebo orgán Únie dostane viacero žiadostí o preskúmanie toho istého aktu alebo nečinnosti a tieto žiadosti spojí s cieľom posúdiť ich v rámci jedného postupu, inštitúcia alebo orgán Únie by vo svojej odpovedi mali každú žiadosť zvažovať samostatne. Predovšetkým, ak sa takáto žiadosť považuje za neprípustnú z procesných dôvodov alebo ak je zamietnutá vo veci samej, nemalo by to mať vplyv na posúdenie ostatných žiadostí o preskúmanie posudzovaných v rámci toho istého postupu.

(23) S cieľom zabezpečiť účinné riešenie prípadov by sa inštitúcie a orgány Únie mali usilovať o konzistentné uplatňovanie kritérií stanovených v článku 11 nariadenia (ES) č. 1367/2006.

(24) V záujme transparentnosti a účinného vybavovania prípadov by inštitúcie a orgány Únie mali mať možnosť zaviesť online systémy na prijímanie žiadostí o vnútorné preskúmanie.

(25) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to stanovenie podrobných pravidiel uplatňovania ustanovení Aarhuského dohovoru na inštitúcie a orgány Únie, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov jeho rozsahu a dôsledkov ho možno dosiahnuť len na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“). V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.

([15]) Rozsudok Súdneho dvora z 15. júla 1963, *Plaumann/Komisia*, C-25/62, ECLI:EU:C:1963:17.

([16]) Rozsudky Súdneho dvora z 25. júla 2008, *Janecek*, C-237/07, ECLI:EU:C:2008:447; z 1. júna 2017, *Folk*, C-529/15, ECLI:EU:C:2017:419; a z 3. októbra 2019, *Wasserleitungsverband Nördliches Burgenland a i.*, C-197/18, ECLI:EU:C:2019:824.

([17]) Pozri rozsudok vo veci C-82/17 P, bod 69.

(26) V tomto nariadení sa rešpektujú základné práva a dodržiavajú zásady uznané Chartou základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), najmä potreba integrovať vysokú úroveň ochrany životného prostredia do politík Únie (článok 37), právo na dobrú správu vecí verejných (článok 41) a právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces (článok 47). Toto nariadenie prispieva k účinnosti systému Únie pre správne a súdne preskúmanie, čím posilňuje uplatňovanie článkov 37, 41 a 47 charty, a tak prispieva k upevňovaniu právneho štátu v zmysle článku 2 Zmluvy o EÚ.

(27) Nariadenie (ES) č. 1367/2006 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (ES) č. 1367/2006 sa mení takto:

1. V článku 2 ods. 1 sa písmená g) a h) nahrádzajú takto:

„g) „správny akt“ je nelegislatívny akt prijatý inštitúciou alebo orgánom Únie, ktorý má právne a vonkajšie účinky a obsahuje ustanovenia, ktoré môžu byť v rozpore s právom životného prostredia v zmysle článku 2 ods. 1 písm. f);

h) „správna nečinnosť“ je každá neschopnosť inštitúcie alebo orgánu Únie prijať nelegislatívny akt, ktorý má právne a vonkajšie účinky, a táto neschopnosť môže byť v rozpore s právom životného prostredia v zmysle článku 2 ods. 1 písm. f);“.

2. Článok 10 sa mení takto:

a) odseky 1 a 2 sa nahrádzajú takto:

„1. Každá mimovládna organizácia alebo iní príslušníci verejnosti, ktorí spĺňajú kritériá stanovené v článku 11, sú oprávnení požiadať o vnútorné preskúmanie inštitúciu alebo orgán Únie, ktoré správny akt prijali alebo v prípade údajnej správnej nečinnosti ho prijať mali, a to z dôvodu, že daný akt alebo nečinnosť je v rozpore s právom životného prostredia v zmysle článku 2 ods. 1 písm. f).

Takéto žiadosti sa podávajú písomne a v lehote najviac osem týždňov po prijatí, oznámení alebo zverejnení správneho aktu, podľa toho, čo nastane najneskôr, alebo v prípade údajnej správnej nečinnosti osem týždňov po termíne, do ktorého sa mal správny akt prijať. V žiadosti sa uvedú dôvody na preskúmanie.

2. Inštitúcia alebo orgán Únie uvedení v odseku 1 zvážia každú takúto žiadosť, pokiaľ nie je zjavne neodôvodnená alebo jednoznačne neopodstatnená. Ak sa inštitúcii alebo orgánu Únie doručí viacero žiadostí o preskúmanie toho istého správneho aktu alebo správnej nečinnosti, táto inštitúcia alebo orgán môže žiadosti spojiť a vybaviť ich ako jednu. Inštitúcia alebo orgán Únie uvedie svoje dôvody v písomnej odpovedi čo najskôr, najneskôr však 16 týždňov po uplynutí lehoty ôsmich týždňov stanovenej v druhom pododseku odseku 1.“;

b) v odseku 3 sa druhý pododsek nahrádza takto:

„Inštitúcia alebo orgán Únie v každom prípade koná do 22 týždňov od uplynutia lehoty ôsmich týždňov stanovenej v druhom pododseku odseku 1.“

3. Článok 11 sa mení takto:

a) vkladá sa tento odsek:

„1a. Žiadosť o vnútorné preskúmanie môžu podať aj iní príslušníci verejnosti za týchto podmienok:

a) preukážu, že ich práva boli porušené v dôsledku údajného rozporu s právom životného prostredia Únie a že na rozdiel od širokej verejnosti sa ich takéto porušenie priamo týka; alebo

b) preukážu dostatočný verejný záujem a to, že žiadosť má podporu aspoň 4 000 príslušníkov verejnosti s bydliskom alebo sídlom aspoň v piatich členských štátoch, pričom z každého z uvedených členských štátov musí pochádzať aspoň 250 príslušníkov verejnosti.

V prípadoch uvedených v prvom pododseku zastupuje príslušníkov verejnosti mimovládna organizácia, ktorá spĺňa kritériá stanovené v odseku 1, alebo právnik oprávnený vystupovať pred súdom členského štátu. Uvedená mimovládna organizácia alebo právnik spolupracujú s dotknutou inštitúciou alebo orgánom Únie s cieľom zistiť, či sú v relevantnom prípade splnené kvantitatívne podmienky uvedené v prvom pododseku písm. b), a na požiadanie o tom poskytnú ďalšie dôkazy.“;

b) odsek 2 sa nahrádza takto:

„2. Komisia prijme ustanovenia, ktoré sú potrebné na zabezpečenie transparentného a konzistentného uplatňovania kritérií a podmienok uvedených v odseku 1 a v odseku 1a druhom pododseku.“

4. Vkladá sa tento článok:

„Článok 11a

Zverejňovanie žiadostí a konečných rozhodnutí a online systémy na doručovanie žiadostí

1. Inštitúcie a orgány Únie zverejnia všetky žiadosti o vnútorné preskúmanie čo najskôr po ich doručení, ako aj všetky konečné rozhodnutia o uvedených žiadostiach čo najskôr po ich prijatí.

2. Inštitúcie a orgány Únie môžu zaviesť online systémy na doručovanie žiadostí o vnútorné preskúmanie a môžu vyžadovať, aby sa všetky žiadosti o vnútorné preskúmanie podávali prostredníctvom ich online systémov.“

5. Článok 12 ods. 2 sa nahrádza takto:

„2. Ak inštitúcia alebo orgán Únie nekoná v súlade s článkom 10 ods. 2 alebo 3, mimovládna organizácia alebo iní príslušníci verejnosti, ktorí podali žiadosť o vnútorné preskúmanie podľa článku 10, môžu začať konanie pred Súdnym dvorom v súlade s príslušnými ustanoveniami zmluvy.“

6. V celom texte nariadenia sa odkazy na ustanovenia Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (Zmluva o ES) nahrádzajú odkazmi na zodpovedajúce ustanovenia ZFEÚ v príslušnom gramatickom tvare.

7. V celom texte nariadenia vrátane nadpisu sa slovo „Spoločenstvo“ nahrádza slovom „Únia“ v príslušnom gramatickom tvare.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 1 bod 3 písm. a) sa uplatňuje od 29. apríla 2023.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu 6. októbra 2021

Za Európsky parlament	*Za Radu*
predseda	*predseda*
D. M. SASSOLI	A. LOGAR